

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

53 213 09 Utómunka szakasszisztens

Komplex szakmai vizsga

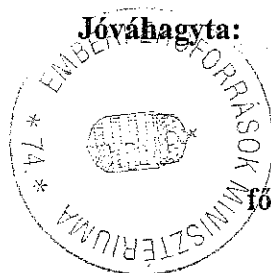
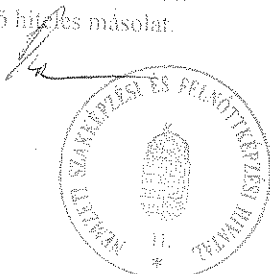
Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 50%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 000025/2017 – 5520 számon kiadom.

MÁSOLAT
Az eredeti okirattal mindenben
meg egyező hű és másolat.

Jóváhagyta:

Borosán Beáta
főosztályvezető-helyettes

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017. 05. 04-től

Szakképesítés-ráépülés: 53 213 09 Utómunka szakasszisztens

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Összetett szakmai helyzet szóbeli kifejtése, megoldása

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelmény-modulok témaköreinek mindegyikét tartalmazzák.

A tételhez segédeszközök nem használhatóak.

A feladatsor első részében található 1-24-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

- 1. Milyen szerepe van az utómunkálatoknak a mű tényleges művészeti hatásának elérésében? Hozzon példákat arra, hogyan képes befolyásolni az utómunka szakasszisztens a rendezőt a mű végső formájának kialakításában!**

- 2. Konkrét példákkal mutasson rá arra, hogy az utómunka szakasszisztens milyen munkálatok közben találkozik a „vezérhang”, a „hasznos hang”, „nemzetközi hang” fogalmával! Mutassa be a folyamatot!**

3. Milyen munkálatokban lehet beavatkozni a digitális felvételbe, megváltoztatva a kamerák által látott világot?

4. Induló tévésorozat nyitó epizódjának forgatását megelőző héten – konzultálva erről a stáb tagjaival, így Önnel is – csapatépítő tréning első lépéseként filmklubszerű beszélgetést tervez a rendező. Szakképesítésének figyelembevételével milyen idevágó filmcselekményt választana ki a világ filmművészetének történetéből? Melyik filmeket választaná a magyar filmtörténet alkotásaiból? Ön vezetheti a vetítést követő beszélgetést: hogyan érvényesítené utómunka szakasszisztensi szempontjait a látottakkal kapcsolatban a stábszellem dinamizálása, egyben szűkebb szakterületének a mozgóképkészítéskor végzett feladatai szem előtt tartásával?

- 5. Utómunka szakasszisztensként milyen gondokra számít egy leforgatott anyagnak a gépbe írásakor, valamint a végső verzió kiírásakor? E problémák jelentkezésénél mi a teendője? Milyen szempontok szerint ír vagy írat be a gépbe leforgatott anyagokat? Mondjon néhány, e munkával kapcsolatos szakkifejezést angolul!**

- 6. Sorolja fel a montírozást követő utómunkálatok feladatait és jelölje meg, milyen szakmai csoportokkal kell ilyenkor együttműködni! Milyen munkafázis zárja le a technológiai folyamatot és kikkel tevékenykedik együtt a sikeres végrehajtás érdekében?**

- 7. Hogyan választja meg a rendezővel, a producerrel az utómunkákat technológiáját és mire kell vigyáznia, hogy a végtermék bemutatásakor ne keletkezzenek zavarok?**

- 8. Kollegáinak jelenlétében azt mondja Önnek közvetlen vezetője, hogy nincs megelégedve utómunka szakasszisztensi tevékenységével. Súlyos kudarcnak éli meg ezt, mert főnöke elmarasztalása igazságtalan. Hogyan reagálhat ilyenkor? Képesnek érzi-e önmagát arra, hogy érdemben védje meg igazát? Ha igen, milyen módon, és várhatóan milyen hatásokkal?**
- Milyennek látja a televíziós, valamint a filmes szakmában működő alá- és fölérendeltségi viszonyokat? Helyezze el a vezetők és beosztottak hierarchiájában saját szakterületét, feladatkörét, és minősítse saját státuszát!**

- 9. Összetett televíziós műsor bejátszását készíti a riporter. Mivel segítheti az adásrendező munkáját a zökkenőmentes adás érdekében?**

- 10. A mozgókép világában megjelent digitális technika beleszólt, illetve befolyásolta az utómunka szakasszisztens munkáját is. Az Ön feladatainak mely fázisait érintette leginkább az analógról való átállás? Milyen módon?
Hogyan minősíti személyközi szakmai kommunikációjának, munkatársaival zajló kapcsolatának a – jelenlegi korszerű technika okozta – módosulását?**

- 11. Elemezze az audiovizuális szakasszisztens munkáját és kapcsolatát az utómunkálatokban, együttműködését a rendezővel, szerkesztővel, hangmérnökkel!**

- 12. Bármilyen tartalmú (bármilyen hordozón rögzült) mozgókép összeilleszthető akármelyik másikkal. Mikor szükséges Önnek, csupán a képekké rögzített beállítások, történések folytonosságának láttatása végett montírozni, és mikor a jelentésfokozás, a képkapcsolások adta tartalmi-esztétikai plusz elérése érdekében? Színésről felvett jelenetek szintén tetszés szerint kapcsolhatók össze editáláskor. Mikor indokolt, mikor nem érdemes? Mikor etikátlan? Milyen a Pudovkin leírta montázsalak? Milyen a montázsszemélyiség? Mondja el, mik a megegyezéseik, hasonlóságaik, s mikben különböznek egymástól! Említsen meg egy Pudovkin rendezte játékfilmet!**

- 13. Stábjának a külsőben és a stúdióban tevékenykedő tagjait konfliktuskezelő tréningre hívja meg egy tévérendező. Szakpszichológus vezeti a foglalkozásokat. Az Ön közvetlen vezetője tartózkodni akar a tréningen való aktív részvételtől. Utómunka szakasszisztensként – ha meggyőződése Önnek, hogy jó hatású lehet egy efféle foglalkozás – milyen érvekkel próbálná meggyőzni főnökét, hogy mégiscsak vegyen részt a tervezett gyakorlaton? Az ilyen típusú csoportos foglalkozásnak milyen munkameneti haszna lehet a produkció gyártási-, forgatási-, valamint utómunkálatait illetően? Melyik fázisaiban, hogyan? Mit nyújthat egy utómunka szakasszisztensnek?**
-

- 14. Dramaturgiaiailag egymással szervesen összefüggő, vissza-visszatérően látható, kriminális események zajlanak két (vagy több) helyszínen, filmképeken, egyazon időben. A majdani nézőket megszólító, érzelmi feszültség felkeltése, majd fokozása érdekében, számításba véve a filmtér és filmidő (tágabban: mozgóképi tér, mozgóképi idő) esztétikai és dramaturgiai sajátosságait, hogyan montírozná Ön ezen eseményeket rögzítő képmásokat az elvárt feszültség eléréséért?**
- Mi a metrikus montázs? Mit jelent a párhuzamos montázs? Mi jut eszébe a filmtörténetből Griffith és a montázs vonatkozásában? Emlékezzék, idézzon fel párhuzamos montázs(oka)t filmtörténeti értékű alkotásokból! Jó, ha külföldi és magyar játékfilmet is megemlít.**

- 15. Vizsgafilmje témájául egy végzős egyetemi hallgató a stábmunkával kapcsolatos problémákat választotta. A forgatókönyv utómunka szakasszisztense több jelenetében is összeütközésbe kerül közvetlen kollegáival, feszültté téve ezzel a forgatókönyv szerinti filmkészítés légkörét. Mi lehet a sorozatos, kemény viták oka? Szaktanácsára várva a rendező Önt kérdezi, aki utómunka szakasszisztens. Mit javasol neki, milyen problémamegoldó magatartási módok kerüljenek bele az irodalmi forgatókönyvbe?**

- 16. Az utómunkálatoknál milyen munkafolyamatok előzik meg a digitális trükk stúdióban folyó feladatokat? Milyen költségvetési következményei lehetnek ennek az arányeltolódásnak? Hogyan célszerű reálisan beosztani és szétválasztani a feladatokat?**

17. *„Nézzünk például egy sírhantot! Állítsunk mellé egy gyászruhás nőt, – olvashatjuk Eizenstein egyik tanulmányában - és aligha késlekedik a következtetéssel: 'özvegyasszony'. A zokogó nőhöz odalép egy férfi és így szól vigasztalóan: 'A legjobb férjet is pótolhatja valaki.' Mire az asszony: 'De hiszen éppen ő fekszik a sírban.' ”* Értelmezze ezt a kvázi-filmjelenetet! Határozza meg a montázs jelentését! Mi ennek a szakfogalomnak a tartalma? Utómunka szakasszisztensként – egyeztetve a rendezővel -, vágással (hatásával) hogyan hívhat elő elvont tartalmakat, társított képzeteket a nézőből? Emlékezzék, idézzon fel intellektuális montázsokat filmtörténeti értékű alkotásokból! Említsen meg külföldi és magyar játékfilmet is!

18. Az utómunka szakasszisztensi tevékenység szépségéről, örömelehetőségeiről kívánja tájékoztatni leendő nézőit egy televíziós interjúfilm. Természetesen szóba jöhet e feladatkör árnyoldala is, mindezekről konzultál Önnel a műsorszerkesztő. Megkéri, hogy olyan munkafázisokat, kollegiális csoportélményeket is említsen meg, amelyekben kifejeződnek az utómunka szakasszisztensi feladatok leginkább jellemzőbb vonásai, hangsúlyozva a szakmunka lényegét, elhelyezve azokat gyártás egészében a személyes vonatkozás nézőpontjából. Interjúalanyként miket fog elmondani, ajánlani a műsorszerkesztőnek?

- 19. Azt a feladatot kapja, hogy az Ön által montírozott filmnek külföldi fesztiválra küldését készítse elő. Milyen feladatokat lát el az utómunka szakasszisztens és milyen munkatársaival kell együttműködnie ebben a folyamatban?**

- 20. Nagyobb lélegzetű dokumentum- vagy fikciós filmnél az utómunka szakasszisztensnek miért szükséges a rendezővel már a forgatókönyv megírásának fázisában együttműködnie? Mi a különbség egy klasszikus filmes produkció előkészítése és az elektronikus utómunkálatok között?**

- 21. Digitálisan rögzítendő fikciós filmnél milyen munkafázisok előzik meg a montírozás megkezdését? Milyen eszközök állnak az utómunka szakasszisztens rendelkezésére ebben a munkafázisban? A rendezőn kívül milyen szakemberek segítségével dolgozhat ebben a munkafázisban?**

- 22. Milyen követelményeknek kell megfelelnie egy játékfilmnek, ha külföldi forgalmazására számít? Milyen feladatok hárulhatnak rá ezért az utómunka szakasszisztensre?**

23. Elképzelt, egy percnél rövidebb jelenetek:

- egyetemi hallgatók tanteremben, előadáson
- fiatalember eszpresszóban beszélget egy lánnyal
- élénk nagyvárosi forgalom
- vásárcsarnokban nézelődő emberek

E képek mindegyike/bármelyike többszörözhető. Készítsen ezekből más-más jelentésű képsort! A szereplők azt mondhatják, amit Ön a szájukba ad. Az egyik montírozott anyagban a múlt jelenjék meg, a másikban a jövő, egy következőben legyen képzeletbeli kép, végül pedig egy álmokkép. Válasszon e feladatokból, oldjon meg kettőt, gondolatban és mesélje el!

24. Határozza meg és jellemezze az informatív és az értelmező, értelmeztető képkivágások fajtáit! Mik a különbségek és mik a megfelelések mozgóképi plánozáskor a játékfilmek és televíziós műsorok vonatkozásában? Mit tud Kulesov filmtörténeti értékű filmnyelvi kísérleteiről? Említsen meg egy Kulesov rendezésű játékfilmet!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

- 1. Milyen szerepe van az utómunkálatoknak a mű tényleges művészeti hatásának elérésében? Hozzon példákat arra, hogyan képes befolyásolni az utómunka szakasszisztens a rendezőt a mű végső formájának kialakításában!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- hagyományos és digitális utómunkák (válogatás, kép- és hangvágás, képi korrekciók és trükkök, a végleges hang kialakítása)
- az utómunkastáb mint a leforgatott anyagok első közönsége
- a montázs fogalma, szerepe és kifejezési lehetőségei
- a hangi szövet fogalma, szerepe és kifejezési lehetőségei
- korrekciók, trükkök fogalma, szerepe és kifejezési lehetőségei

- 2. Konkrét példákkal mutasson rá arra, hogy az utómunka szakasszisztens milyen munkálatok közben találkozik a „vezérhang”, a „hasznos hang”, „nemzetközi hang” fogalmával! Mutassa be a folyamatot!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- forgatás hasznos hangfelvétellel, illetve vezérhanggal (előnyei és hátrányai)
- a vezérhang szerepe a vágásnál
- stúdiókörülmények között rögzített végleges dialógok: utószinkron
- zenefelvétel, zörejszinkron
- nemzetközi hang: a dialóg kivételével kevert teljes hangi szöveg
- kevert hang: a film véglegesített, teljes hangi szövege

3. Milyen munkálatokban lehet beavatkozni a digitális felvételbe, megváltoztatva a kamerák által látott világot?

Kulcsszavak, fogalmak:

- felvételi és az utómunkák során végrehajtható korrekciók és trükkök
- digitális trükkberendezések editálóiban (főleg képátmenetekre, feliratozásra, képkorrekciókra)
- kombinált felvételek
- digitális trükkök

- 4. Induló tévésorozat nyitó epizódjának forgatását megelőző héten – konzultálva erről a stáb tagjaival, így Önnel is – csapatépítő tréning első lépéseként filmklubszerű beszélgetést tervez a rendező. Szakképesítésének figyelembevételével milyen idevágó filmcselekményt választana ki a világ filmművészetének történetéből? Melyik filmeket választaná a magyar filmtörténet alkotásaiból? Ön vezetheti a vetítést követő beszélgetést: hogyan érvényesítené utómunka szakasszisztensi szempontjait a látottakkal kapcsolatban a stábszellem dinamizálása, egyben szűkebb szakterületének a mozgóképkészítéskor végzett feladatai szem előtt tartásával?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- kohézió filmtörténeti értékű cselekményben
- azonosulás a feladattal
- csoportbeli és személyközi kommunikáció
- érvek függvényében: megértés, meggyőzés, meggyőződés
- beszélgetés és/vagy polémia
- felmerült kételyek érdemi kezelése, eloszlátása

- 5. Utómunka szakasszisztensként milyen gondokra számít egy leforgatott anyagnak a gépbe írásakor, valamint a végső verzió kiírásakor? E problémák jelentkezésénél mi a teendője? Milyen szempontok szerint ír vagy írat be a gépbe leforgatott anyagokat? Mondjon néhány, e munkával kapcsolatos szakkifejezést angolul!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- előkészítés: technikai, tartalmi, művészeti
- montírozási feladatok: beírás, kiírás, átalakítás, másolatok
- a beírás technikai feltétele a kompatibilitás és elegendő tárhely
- a beírás egyúttal csoportosítás is, s ezzel e munkát könnyítheti vagy nehezítheti
- a kiírás nemcsak kópiát jelenthet, hanem vágólistát is
- a vágólistát biztonsági okokból tovább tartjuk meg a gép memóriájában, mint magukat a forgatott anyagokat
- archiválás

- 6. Sorolja fel a montírozást követő utómunkálatok feladatait és jelölje meg, milyen szakmai csoportokkal kell ilyenkor együttműködni! Milyen munkafázis zárja le a technológiai folyamatot és kikkel tevékenykedik együtt a sikeres végrehajtás érdekében?**

Kulcsszavak, fogalmak:

- képi korrekciók, trükkök véglegesítése (speciális effektusok tervezőjével, képmérnökkel, fénymegadóval, operátorral együttműködve)
- utószinkron (dialóg, zörej, zenefelvétel)
- anyagok előkészítése utószinkronra
- zene- és zörejarchívum használata
- keverés (és előkészítése) (a hangosztállyal)
- archiválás (az archívummal)

7. Hogyan választja meg a rendezővel, a producerrel az utómunkákat technológiáját és mire kell vigyáznia, hogy a végtermék bemutatásakor ne keletkezzenek zavarok?

Kulcsszavak, fogalmak:

- digitális felvétel és montírozás, illetve kombinált technológiánál a digitális utómunkák megtervezése
- kompatibilitás, konvertálási problémák
- egyeztetés a producerrel
- végtermék (adásanyag) technológiai formája
- egyeztetés a hordozóanyag paramétereiről

8. Kollegáinak jelenlétében azt mondja Önnek közvetlen vezetője, hogy nincs megelégedve utómunka szakasszisztensi tevékenységével. Súlyos kudarcnak éli meg ezt, mert főnöke elmarasztalása igazságtalan. Hogyan reagálhat ilyenkor? Képesnek érzi-e önmagát arra, hogy érdemben védje meg igazát? Ha igen, milyen módon, és várhatóan milyen hatásokkal?

Milyennek látja a televíziós, valamint a filmes szakmában működő alá- és fölérendeltségi viszonyokat? Helyezze el a vezetők és beosztottak hierarchiájában saját szakterületét, feladatkörét, és minősítse saját státuszát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- szerepkörök, alá-, fölé- és mellérendeltségi viszonyok a stábben
- az utómunka-szakasszisztens szerepköre, kapcsolódása a stáb munkacsoportjaihoz
- konfliktus és frusztráció
- vezetői elfogultság hátulütői
- interperszonális kapcsolatok
- én-funkciók, én-védő lelki folyamatok
- tények vs. vélemények
- meggyőzés, érvelés, hit

9. Összetett televíziós műsor bejátszását készíti a riporter. Mivel segítheti az adásrendező munkáját a zökkenőmentes adás érdekében?

Kulcsszavak, fogalmak:

- kezdő- és vége-képsorok azonosítása, kialakítása
- feliratok megtervezése, kivitelezése
- pontos idő-megállapítás (time code)
- az anyag induló és záró time code-jának írásbeli rögzítése
- szerkesztővel, adásrendezővel: adásmenet összeállítása

10. A mozgókép világában megjelent digitális technika beleszólt, illetve befolyásolta az utómunka szakasszisztens munkáját is. Az Ön feladatainak mely fázisait érintette leginkább az analógról való átállás? Milyen módon?

Hogyan minősíti személyközi szakmai kommunikációjának, munkatársaival zajló kapcsolatának a – jelenlegi korszerű technika okozta – módosulását?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az új technológia megismerése elméletben és gyakorlatban
- analóg munkafázisok vs. digitális kép- és hangrögzítési, illetve szerkesztési, azon belül utómunka szakasszisztensi feladatok, munkamenet
- a digitális technika hatása az eszközigényre
- a digitális technika által kínált egyidejű kontroll lehetősége
- digitális, illetve kombinált utómunka és annak előkészítése
- csoportkommunikáció felvételi helyzetekben (stábon belül és külső közreműködőkkel)

11. Elemezze az audiovizuális szakasszisztens munkáját és kapcsolatát az utómunkálatokban, együttműködését a rendezővel, szerkesztővel, hangmérnökkel!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a vágóval való együttműködésben: részfeladatok elvégzése (amelyek közül egyesek megkövetelhetik a rendezővel és a szerkesztővel kapcsolatos együttműködést)
- a hangi utómunkák (szinkronizálásra, keverésre való előkészítés és azok végrehajtása, valamint szinkronvágás kapcsán együttműködés a hangmérnökkel)
- vágást előkészítő és lezáró műveletek önálló elvégzése

12. Bármilyen tartalmú (bármilyen hordozón rögzült) mozgókép összeilleszthető akármelyik másikkal. Mikor szükséges Önnek, csupán a képekké rögzített beállítások, történések folytonosságának láttatása végett montírozni, és mikor a jelentésfokozás, a képkapcsolások adta tartalmi-esztétikai plusz elérése érdekében? Színésről felvett jelenetek szintén tetszés szerint kapcsolhatók össze editáláskor. Mikor indokolt, mikor nem érdemes? Mikor etikátlan? Milyen a Pudovkin leírta montázsalak? Milyen a montázsszemélyiség? Mondja el, mik a megegyezéseik, hasonlóságaik, s mikben különböznek egymástól! Említsen meg egy Pudovkin rendezte játékfilmet!

Kulcsszavak, fogalmak:

- tényleges és montázs-teremtette cselekménytér
- montázs teremtette és tényleges cselekményidő
- színész a színpadon
- színész a fikciós mozgóképen
- eseménytörténet és cselekményszervezés
- példák arra, hogy mikor célszerű, mikor haszontalan és mikor erkölcstelen dolog a kamera előtt ténylegesen lezajló történésektől alapvetően eltávolítani a filmélményt

13. Stábjának a külsőben és a stúdióban tevékenykedő tagjait konfliktuskezelő tréningre hívja meg egy tévérendező. Szakpszichológus vezeti a foglalkozásokat. Az Ön közvetlen vezetője tartózkodni akar a tréningen való aktív részvételtől. Utómunka asszisztensként – ha meggyőződése Önnek, hogy jó hatású lehet egy efféle foglalkozás – milyen érvekkel próbálná meggyőzni főnökét, hogy mégiscsak vegyen részt a tervezett gyakorlaton? Az ilyen típusú csoportos foglalkozásnak milyen munkameneti haszna lehet a produkció gyártási-, forgatási-, valamint utómunkálatait illetően? Melyik fázisaiban, hogyan? Mit nyújthat egy utómunka szakasszisztensnek?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a stáb felépítése, alá-, fölé- és mellérendeltségi viszonyai
- a konfliktus természete
- jellegzetes válaszreakciók típusos konfliktusokra
- empátia és identifikáció
- elszenvedett, eltúrt „gyűrődések” kisimítása
- a Mérei Ferenc-féle csoporttöbbség
- szakmai és emberi, munkatársi hitelesség
- érvelés, meggyőzés, vitakészség

14. Dramaturgiailag egymással szervesen összefüggő, vissza-visszatérően látható, kriminális események zajlanak két (vagy több) helyszínen, filmképeken, egyazon időben. A majdani nézőket megszólító, érzelmi feszültség felkeltése, majd fokozása érdekében, számításba véve a filmtér és filmidő (tágabban: mozgóképi tér, mozgóképi idő) esztétikai és dramaturgiai sajátosságait, hogyan montírozná Ön ezen eseményeket rögzítő képmásokat az elvárt feszültség eléréséért?

Mi a metrikus montázs? Mit jelent a párhuzamos montázs? Mi jut eszébe a filmtörténetből Griffith és a montázs vonatkozásában? Emlékezzék, idézzen fel párhuzamos montázs(oka)t filmtörténeti értékű alkotásokból! Jó, ha külföldi és magyar játékfilmet is megemlít.

Kulcsszavak, fogalmak:

- plánok és gépmozgások
- virtuális mozgóképi tér
- virtuális mozgóképi idő
- képek, hangok ritmusa, tempó és képtartalom
- mozgóképi tér-idő szervezése, manipulálása
- jeleneten belülré és jeleneten kívülré vágás szabályai
- párhuzamos montázs
- a feszültség fokozásának szerkesztési lehetőségei

15. Vizsgafilmje témájául egy végzős egyetemi hallgató a stábmunkával kapcsolatos problémákat választotta. A forgatókönyv utómunka szakasszisztense több jelenetében is összeütközésbe kerül közvetlen kollegáival, feszültté téve ezzel a forgatókönyv szerinti filmkészítés légkörét. Mi lehet a sorozatos, kemény viták oka? Szaktanácsára várva a rendező Önt kérdezi, aki utómunka szakasszisztens. Mit javasol neki, milyen problémamegoldó magatartási módok kerüljenek bele az irodalmi forgatókönyvbe?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az utómunka-szakasszisztens által ellátható és ellátandó feladatok
- az utómunka kapcsolódása más munkafázisokhoz
- az utómunka-szakasszisztens kapcsolatrendszere a stáb más tagjaival, munkacsoportjaival
- viselkedési stratégiák szakmai összeütközésekkor
- problémamegoldó reakciók esélyei
- konfliktusfajták minősítése
- válaszreakció(k) frusztráció(k)ra

16. Az utómunkálatoknál milyen munkafolyamatok előzik meg a digitális trükk stúdióban folyó feladatokat? Milyen költségvetési következményei lehetnek ennek az arányeltolódásnak? Hogyan célszerű reálisan beosztani és szétválasztani a feladatokat?

Kulcsszavak, fogalmak:

- a forgatott negatívról digitális munkakópia készíttetése
- a felvett anyag (illetve a digitális munkakópia) beírása
- igényelt utómunkálati berendezések, szoftverek biztosítása
- trükktervezés és a kivitelezés megtervezése
- az utóbbi kettőt nagyrészt még a forgatás megkezdése előtt tisztázni kell
- a költségtervezés ugyanúgy megy, mint más részlegeknél
- hogy drága vagy olcsó, azt a natúr felvételekkel megvalósított jelenet költségeihez, valamint a trükkpiaci árakhoz viszonyítva lehet megállapítani

17. *„Nézzünk például egy sírhantot! Állítsunk mellé egy gyászruhás nőt, – olvashatjuk Eizenstein egyik tanulmányában - és aligha késlekedik a következtetéssel: 'özvegyasszony'. A zokogó nőhöz odalép egy férfi és így szól vigasztalóan: 'A legjobb férjet is pótolhatja valaki.' Mire az asszony: 'De hiszen éppen ő fekszik a sírban.'”* Értelmezze ezt a kvázi-filmjelenetet! Határozza meg a montázs jelentését! Mi ennek a szakfogalomnak a tartalma? Utómunka szakasszisztensként – egyeztetve a rendezővel -, vágással (hatásával) hogyan hívhat elő elvont tartalmakat, társított képzeteket a nézőből? Emlékezzék, idézzon fel intellektuális montázsokat filmtörténeti értékű alkotásokból! Említsen meg külföldi és magyar játékfilmet is!

Kulcsszavak, fogalmak:

- jelentésadó képkivágások
- tartalommodosító plántársítások
- az intellektuális montázs
- dokumentáló-hitelesítő és átköltő montázs
- Eizenstein montázselmélete

18. Az utómunka szakasszisztensi tevékenység szépségéről, örömelehetőségeiről kívánja tájékoztatni leendő nézőit egy televíziós interjúfilm. Természetesen szóba jöhet e feladatkör árnyoldala is, mindezekről konzultál Önnel a műsorszerkesztő. Megkéri, hogy olyan munkafázisokat, kollegiális csoportélményeket is említsen meg, amelyekben kifejeződnek az utómunka szakasszisztensi feladatok leginkább jellemzőbb vonásai, hangsúlyozva a szakmunka lényegét, elhelyezve azokat gyártás egészében a személyes vonatkozás nézőpontjából. Interjúalanyként miket fog elmondani, ajánlani a műsorszerkesztőnek?

Kulcsszavak, fogalmak:

- az utómunka-szakasszisztens feladatai és az ellátásukhoz szükséges kimunkált képességek
- együttműködése a stáb más tagjaival, részlegeivel
- személyközi kommunikáció, önkontroll
- kapcsolattartás a stábtaggal és külsősökkel

19. Azt a feladatot kapja, hogy az Ön által montírozott filmnek külföldi fesztiválra küldését készítse elő. Milyen feladatokat lát el az utómunka szakasszisztens és milyen munkatársaival kell együttműködni ebben a folyamatban?

Kulcsszavak, fogalmak:

- szöveglista (amely a dialógot és a beszédes feliratok összességét tartalmazza) (ennek és egy time code-os kópiának az alapján készül a fordítás)
- nemzetközi hang (ha idegen nyelvre szinkronizáljuk a filmet)
- feliratozás (ha nem készítünk dialógszinkront)
- előzetes az adott idegen nyelven vagy feliratozva

20. Nagyobb lélegzetű dokumentum- vagy fikciós filmnél az utómunka szakasszisztensnek miért szükséges a rendezővel már a forgatókönyv megírásának fázisában együttműködni? Mi a különbség egy klasszikus filmes produkció előkészítése és az elektronikus utómunkálatok között?

Kulcsszavak, fogalmak:

- különféle technológiák egymástól eltérő lehetőségei
- a forgatókönyv elvárásainak megfelelő technológia megválasztása
- digitális korrekciók, trükkök lehetőségeinek, szükségességének tisztázása felvételtkor és utómunkálatoknál
- a vetítés/adás minőségének meghatározása (pl. térhatás)

21.

Digitálisan rögzítendő fikciós filmnél milyen munkafázisok előzik meg a montírozás megkezdését? Milyen eszközök állnak az utómunka szakasszisztens rendelkezésére ebben a munkafázisban? A rendezőn kívül milyen szakemberek segítségével dolgozhat ebben a munkafázisban?

Kulcsszavak, fogalmak:

- technikai forgatókönyv
- felvételi szkript
- konzultáció a szkripterrel és a rendezőasszisztenssel
- muszterelés (vágás-előkészítő szkript) (a rendezővel és a vágóval együttműködve)
- beírás
- az anyag csoportosítása

22. Milyen követelményeknek kell megfelelnie egy játékfilmnek, ha külföldi forgalmazására számít? Milyen feladatok hárulhatnak rá ezért az utómunka szakasszisztensre?

Kulcsszavak, fogalmak:

- nemzetközi hang
- szöveglista és time code-os munkakópia (home minőségben)
- a film képi PR anyagai (stand- és werkfotók, werkfilm, előzetes)
- írásos kísérő dokumentumok (egyeztetve: szerkesztővel, rendezővel)

23. Elképzelt, egy percnél rövidebb jelenetek:

- egyetemi hallgatók tanteremben, előadáson
- fiatalember eszpresszóban beszélget egy lánnyal
- élénk nagyvárosi forgalom
- vásárcsarnokban nézelődő emberek

E képek mindegyike/bármelyike többszörözhető. Készítsen ezekből más-más jelentésű képsort! A szereplők azt mondhatják, amit Ön a szájukba ad. Az egyik montírozott anyagban a múlt jelenjék meg, a másikban a jövő, egy következőben legyen képzeletbeli kép, végül pedig egy álmokép. Válasszon e feladatokból, oldjon meg kettőt, gondolatban és mesélje el!

Kulcsszavak, fogalmak:

- valódi és virtuális helyszínek mozgóképen
- mozgóképi tér, mozgóképi idő
- Balázs Béla képvezetés fogalma
- a montázshatás sajátosságai
- montázstípusok és kivitelezésük módja
- a sokoldalú vágókép mint „panacea” vagyis mint mindenre jó orvosság

24. Határozza meg és jellemezze az informatív és az értelmező, értelmezhető képkivágások fajtáit! Mik a különbségek és mik a megfelelések mozgóképi plánozáskor a játékfilmek és televíziós műsorok vonatkozásában? Mit tud Kulesov filmtörténeti értékű filmnyelvi kísérleteiről? Említsen meg egy Kulesov rendezésű játékfilmet!

Kulcsszavak, fogalmak:

- megszokott képkivágások tévéműsorokban
- premier és totál plánok játékfilmekben és televíziós műsorokban
- a mozgóképnek és nézőjének eltérő méretarányai a moziban, illetve tévénézéskor, valamint ezek hatása a befogadói élményre
- Mozzugin és Kulesov montázskísérlete
- Kulesov felfedező képkapcsolásainak, vágáskonceptiójának időszerűsége

ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....
dátum

.....
aláírás

